

KORRALDUS

31.10.2025 nr DM-126602-24

Suurkõrtsi II lubjakivikarjääri keskkonnaloa nr KL-508031 muutmine

1. OTSUS

Arvestades AKTSIASELTS KIVILUKS 29.02.2024 esitatud taotlust nr T-KL/1021665-3 ja võttes aluseks maapõueseaduse (MaaPS) § 48, keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (KeHJS) § 3 lg 1 p 1 § 6 lg 21, § 9 lg 1, § 11 lg 2 ja 8¹ ning haldusmenetluse seaduse (HMS) § 61 lg 1 otsustan:

1.1 Muuta ettevõttele AKTSIASELTS KIVILUKS maavara kaevandamiseks antud tähtajalist keskkonnaluba nr KL-508031 kehtivusajaga kuni 10.02.2050 aadressil Lääne-Viru maakonnas, Viru-Nigula vallas, Kõrkküla külas kinnistutel Kingu (tunnus 15401:002:0462), Sirtsu (tunnus 15401:002:0322), Liisa (tunnus 15401:002:0123), Uustalu (tunnus 15401:002:0292) ja Sirtsu (tunnus 15401:002:0323) asuvale Suurkõrtsi II lubjakivikarjäärile järgmiselt:

1.1.2. Lisada loale mäeeraldise ja teenindusmaa ruumikuju.

1.1.3. Määrata mäeeraldise ja mäeeraldise teenindusmaa pindalaks 18.82 ha.

1.1.4. Mäeeraldise plokkide andmeid vastavalt arvele võetud maavara varule ja uuendatud lubjakivi varu plokilisele ehitusele.

1.1.5. Lisada loale uuem antud alal teostatud geoloogilise uuringu aruanne.

1.1.6. Loalt eemaldati Jäätme eriosa seoses vastavalt peatüki 3.2.4 kaalutlustele.

1.2 Määrata keskkonnaloale nr KL-508031 kõrvaltingimused lähtuvalt käesoleva korralduse peatükis 3.4 "Kõrvaltingimuste seadmine" toodust järgmiselt:

1.2.1. Kaevandamise käigus ei tohi halvendada liigvee äravoolu maaparandusehitise Kestla I maa-alalt. Mäeeraldise teenindusmaa edelanurga korrastamisel tagada maaparandussüsteemi Kestla I (kood 1107150010010002) eesvoolu toimimine. Vee juhtimiseks maaparandussüsteemi eesvooludesse Kestla I kraavi ja Sõreda oja, taotleda Maaparandussüsteemide registri volitatud töötleja luba.

1.2.2. Ümbruskonna majapidamistele tuleb tagada püsiv, nõuetele vastav joogivesi. Kui kaevandamistegevuse tulemusena alaneb karjääri mõjupiirkonnas olevates kaevudes veetase tarbimist mittevõimaldavale tasemele, tuleb kaevandajal need asendada sügavamatest veekihtidest toituvate kaevudega.

1.2.3. Suurkõrtsi II karjääri mõjupiirkonnas (500 m raadiuses mäeeraldise välispiirist arvestatuna) viia läbi põhjavee kvaliteedi seire ja veetasemete mõõtmine (sh mõjupiirkonda jäävates seirekaevudes) Keskkonnaameti poolt kooskõlastatud seirekava alusel. Seirekava tuleb esitada aasta jooksul keskkonnaloa muutmise korralduse allkirjastamisest alates. Seire tulemused koos lühikokkuvõttega tuleb Keskkonnaametile esitada iga aasta lõpus, kuid mitte hiljem seire järgneva aasta 01. veebruariks. Kui seirekavaga sätestatud asjaolud muutuvad, siis tuleb sellest teavitada Keskkonnaametit ning täiendada/muuta olemasolevat seirekava.

1.2.4. Kaevanduse mõju hindamisel tuleb lähtuda enne kaevandamistegevuse algust kaevandamisalast 1 km raadiusesse jäävatele ehitistele läbi viidud ehitusauditist, mis on edastada Viru-Nigula Vallavalitsusele ja ehitiste omanikele.

1.2.5. Jälgida tuleb enne kaevandamistegevuse algust sõlmitud kirjalike kokkulepete kinnipidamist Suurkõrtsi II lubjakivikarjääri mäeeraldise teenindusmaa piirist 1 km raadiusesse jäävate kinnistute, millel asuvad ehitised, omanikega. Kokkulepetes on viiteid kinnistul asuvate ehitiste audititele, informatsiooni kaevu veetaseme ja joogivee kvaliteedi kohta, ning meetmeid, mida rakendatakse juhuks, kui kaevandamistegevuse tulemusena alaneb karjääri mõjupiirkonnas olevates kaevudes veetase tarbimist mittevõimaldavale tasemele. Kokkulepped kinnistuomanikega on edastatud ka Viru-Nigula Vallavalitsusele.

1.2.6. Lõhkematerjaliseaduse § 32 lõike 9 kohane teavitamine lõhketööde läbiviimisest tuleb läbi viia Suurkõrtsi II lubjakivikarjääri mäeeraldise teenindusmaa piirist 1 km raadiuses elavate elanike seas SMS-i või e-posti teel.

1.2.7. Mürarikkad tööd nagu lõhketööd ja kivimi purustamine on keelatud laupäeval, pühapäeval ja riiklikel pühadel ning esmaspäevast reedeni kellaaegadel 19.00 kuni 07.00

1.2.8. Müra kandumise leevendamiseks rajada katendi puistangutest müratõkkevallid mäeeraldise teenindusmaa lagedale alale kagu, lääne, loode ja põhja suunal või muuta neid kõrgemaks selliselt, et need täidaksid oma eesmärgi.

1.2.9. Lõhkamistöodel eralduva osakeste (PMsum) heitkoguste leviku vältimiseks tuleb lõhkamine ajastada tuulevaiksele hetkele või soodsast ilmakaarest (elamutest eemale) puhuva tuulega ajale.

1.2.10. Kooskõlastada Tallinn-Narva põhimaantee nr 1 lõhketööde ajal vajalikud liikluskorralduse muudatused ning liiklejate lõhketöödest teavitamiseks vajalikud meetmed ja nende rakendamine Transpordiametiga (registrikood 70001490).

1.2.11. Kaevandamise käigus läbiviidavad lõhketööd tuleb teostada lühima võimaliku aja jooksul ning tagada ohutus- ja keskkonnanõuete täitmine nende teostamise jooksul.

1.2.12. Kasta karjääris kaevise transportimisel ja killustiku tootmisel kasutatavaid teid. Sademetevaesel perioodil, kui ööpäeva keskmine välistemperatuur on üle +5 °C, niisutada mäeeraldisel kaevise transpordiks kasutatavaid teid pidevalt ning vältimaks kalluritel transporditava materjali tolmamist, tuleb kallurikastid katta.

1.2.13. Osakeste (PMsum) heitkoguste leviku vähendamiseks kasutada purustus-sorteerimissõlme töös kastmissüsteemi. Kui purustus-sorteerimissõlme kastmissüsteem ei ole piisav osakeste (PMsum) leviku vähendamiseks, tuleb sõlme töös arvestada tuule suunaga karjääri mõjupiirkonnas olevate lähimate majapidamiste poole.

1.2.14. Karjäärist lähtuva müra ja vibratsiooni mõju ulatuse, lubatud tasemetest kinnipidamise ja võimalike täiendavate leevendusmeetmete rakendamise vajaduse väljaselgitamiseks on kaevandamistegevuse käigus vajalikud täiendavad keskkonnauuringud. Täiendavad keskkonnauuringud on vajalikud ka juhul kui on tõendatud kaevandamistegevusest tulenev keskkonnahäiring mäeeraldise teenindusmaa piirist 1 km raadiuses olevale majapidamisele. Uuringute teostamise aeg ja tingimused tuleb kokku leppida Keskkonnaameti ja kohaliku omavalitsuse üksusega ning vajadusel maaomanikuga.

1.2.15. Kaevetöid (sh pinnasetöid, maavara kaevandamist, kraavide või veetorude rajamist vms) ega transporti ei tohi teostata Elering AS 110 kV õhuliin L126 (Püssi-Asri) ning EstLink 2 450 kV kaabelliini kaitsevööndis. Elektripaigaldise kaitsevööndit läbiv kaevandamismassiivide vaheline transport tuleb korraldada Suurkõrtsi kinnistule selleks otstarbeks spetsiaalselt rajatud asukohas.

1.2.16. Mistahes tegevused või tööd Elering AS 110 kV õhuliin L126 (Püssi-Aseri) ning EstLink 2 450kV kaabelliini kaitsevööndis tuleb kooskõlastada Elering AS-ga (sh. taotleda elektripaigaldise kaitsevööndis töötamise luba).

1.2.17. Lõhkamistöode korraldamiseks tuleb küsida Elering AS-lt eraldi tehnilised tingimused ning lõhkamistöode projekt tuleb Elering AS-ga kooskõlastada. Lõhkamistöode teostamiste aegadest tuleb Elering AS teavitada.

1.2.18. Tallinn-Narva põhimaantee nr 1 tee kaitsevööndis kavandatavad tööprojektid ning nende muudatused tuleb täiendavalt kooskõlastada Transpordiametiga (registrikood 70001490).

1.3 Täpsustada kaevandatud maa kasutamise otstarve tehisveekogu ja rohumaa.

1.4 Korraldus jõustub ettevõttele AKTSIASELTS KIVILUKS teatavakstegemisel.

2. ASJAOLUD

2.1. Keskkonnaloa muutmise taotluse läbivaatamine

AKTSIASELTS KIVILUKS (registrikood 10147365, aadress Betooni tn 19-16, Lagedi alevik, Rae vald, Harju maakond) esitas 05.12.2023 Keskkonnaametile Suurkõrtsi II lubjakivikarjääri keskkonnaloa nr KL-508031 muutmise taotluse, mida täiendati 03.01.2024 ja millele lisati andmeid 29.02.2024 (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS (edaspidi KOTKAS) 05.12.2023 numbriga DM-126602-1; parandatud taotlus, mis võeti menetlusse 03.01.2024 numbriga DM-126602-4 ja täiendused 29.02.2024 numbriga DM-126602-10).

AKTSIASELTS-ile KIVILUKS on antud keskkonnaluba nr KL-508031 maavara kaevandamiseks (edaspidi ka kaevandamisluba) (kehtivusajaga kuni 10.02.2050), mille alusel kaevandatakse Suurkõrtsi lubjakivimaardla (registrikaardi nr 808) Suurkõrtsi II lubjakivikarjääri mäeeraldisel ehituslubjakivi ja ehituskruusa.

Suurkõrtsi II lubjakivikarjäär asub Lääne-Viru maakonnas Viru-Nigula vallas Kõrkküla külas eraomandis olevatel katastriüksustel Kingu (tunnus 15401:002:0462), Sirtsu (tunnus 15401:002:0322), Liisa (tunnus 15401:002:0123), Uustalu (tunnus 15401:002:0292) ja Sirtsu (tunnus 15401:002:0323).

Kuna hetkel kehtiva keskkonnaloa nr KL-508031 plokiline ehitus ei ole kooskõlas maavarade registriga, siis taotleb AS KIVILUKS Suurkõrtsi II lubjakivikarjääri mäeeraldisel laiendamist, et see hõlmaks Suurkõrtsi maardla (registrikaardi nr 808) aktiivseid tarbevaru plokkide 16, 6 ja 7 täielikult.

Taotletava mäeeraldisel pindala on 18,82 ha ja taotletava mäeeraldisel teenindusmaa pindala on 18,82 ha. Olemasoleva mäeeraldisel pindala on 17,19 ha ja mäeeraldisel teenindusmaa pindala on 17,19 ha. Seega laieneb mäeeraldisel pindala 1,63 ha võrra ja mäeeraldisel teenindusmaa pindala 1,63 ha võrra.

Taotletav mäeeraldis ja selle teenindusmaa kattuvad osaliselt maaparandussüsteemiga KESTLA I (maaparandussüsteemide registri kood 1107150010010002) ning 6. ja 7. plokki lõunapoolsele lahustükile jääb maaparandussüsteemi eesvool Kestla I (maaparandussüsteemide registri kood 1107150010010002, valgala alla 10 km²). Taotlusele on lisatud tingimuslik Põllumajandus- ja Toiduameti kooskõlastus 09.03.2023 nr 6.2-2/12009.

Taotletava mäeeraldisel ja selle teenindusmaa põhjapoolsemat lahustükki läbib elektriõhuliin 1-20 kV (keskpingeliin) Püssi:AS0 (VID kood K216892706, kaitsevööndiga 10 m mõlemale poole liini telge). Taotlusele on lisatud Elektrilevi OÜ tehnilised tingimused elektriõhuliini kaitsevööndis maavara kaevandamiseks.

Taotluses sooviti võrreldes kehtiva keskkonnaloaga nr KL-508031 muuta käesoleva mäeeraldisel ja mäeeraldisel teenindusmaa pindala, maavaravaru maht ning loa kehtivus. Taotlusega ei muutu keskmine aastane tootmismahut ja teisi kehtiva loa eriosade muutmist ei taotletud (jäätmete

käitlemine, vee erikasutus ning saasteainete viimine paiksest heiteallikast välisõhku). Jätkata sooviti kaevandamist sama tehnoloogiaga nii, et keskkonnatingimused ning -häiringud jääksid samaks.

Taotluse juures uuendati 29.02.2024 Maaomanike kooskõlastusi edastades need uue taotluse kujul (KOTKAS 29.02.2024 number DM-126602-10). Uuendamise käigus kadusid taotluselt graafilised lisad ja lisadokumendid. Seega võetakse menetlusel arvesse 03.01.2024 esitatud ja menetlusse võetud taotlus nr T- KL/1021665-2 ning taotluselt nr T-KL/1021665-3 arvestatakse vaid maaomaniku kooskõlastust.

Keskkonnaamet kontrollis taotleja esitatud taotlusmaterjalide vastavust keskkonnaseadustiku üldosa seadusele (KeÜS), maapõuseadusele (MaaPS), keskkonnaministri 23.10.2019 määrusele nr 56 „Keskkonnanaloga taotlusele esitatavad täpsustavad nõuded ja loa andmise kord ning keskkonnanaloga taotluse ja loa andmekoosseis“ ning kas koos taotlusega oli esitatud KeHJS § 6¹ lõike 1 kohane teave. Esitatud taotlus vastas nõuetele, sisaldades muu hulgas KeHJS § 6¹ lõikes 1 nimetatud teavet.

Riigilõiv 500 eurot on tasutud 03.12.2023 riigilõivuseaduse § 136² lõike 1 punkt 4 ja lõike 2 kohaselt.

Keskkonnanaloga andmise taotlust kontrollis keskkonnaregistri maardlate nimistu volitatud töötleja (Maa-ameti 15.12.2023 nr 9-3/23/17663-2; Maa-amet, alates 01.01.2025 Maa- ja Ruumiamet).

2.2. Keskkonnanaloga muutmise taotluse ning otsuse eelnõu avalikustamine ning menetlusosaliste teavitamine

Keskkonnaseadustiku üldosa seaduse (KeÜS) § 47 lg 2 kohaselt avaldatakse keskkonnanaloga taotluse menetlusse võtmise kohta teade väljaandes Ametlikud Teadaanded ja kohalikus või maakondlikus ajalehes. Teate võib jätta kohalikus või maakondlikus ajalehes avaldamata, kui kavandatud tegevusega kaasnev keskkonnahäiring või keskkonnarisk on nii väike, et selle vastu puudub piisav avalik huvi.

Keskkonnaamet teavitas 30.01.2024 kirjaga nr DM-126602-5 keskkonnanaloga taotluse esitamisest ja avatud menetluse algatamisest KeÜS § 46 lõike 1 punktides 1 ja 2 nimetatud isikuid. Samuti teavitati sama kirjaga menetluse algatamisest loa taotlejat. Loa andja otsustas jätta ajalehes teade avaldamata, kuna taotlusmaterjalide põhjal kavandatud tegevusega kaasnev keskkonnahäiring või -risk on nii väike, et selle vastu puudub piisav avalik huvi (KeÜS § 47 lg 2). Keskkonnanaloga taotlus on 30.01.2024 avalikustatud ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded.

Avalikustamise käigus ei esitatud Keskkonnaametile arvamusi ja ettepanekuid keskkonnanaloga taotlusele aga üks eraisik avaldas soovi olla menetlusosaline (KOTKAS 31.01.2024 nr DM-126602-7). Lisaks saatis karjääri mäeeraldisega piirnev Lüganuse Vallavalitsus 06.02.2024 kirja nr 5-1/263-1, et soovib saada teavitusi edasise menetluse käigust seoses Suurkõrtsi II lubjakivikarjääri maavara kaevandamise keskkonnanaloga nr KL-508031 muutmise taotlusega (KOTKAS 08.02.2024 nr DM-126602-8).

Loa andja küsis kohalikult omavalitsuselt arvamust nõuetekohaseks tunnistatud taotluse kohta 30.01.2024 kirjaga nr DM-126602-6 (KeÜS § 43 lg 21, MaaPS § 49 lg 6). Viru-Nigula Vallavalitsus andis oma arvamuse 07.03.2024 korraldusega nr 45 (KOTKAS 12.03.2024 numbriga DM-126602-12) nõustudes tingimuslikult Suurkõrtsi II lubjakivikarjääri keskkonnavalda nr KL-508031 muutmisega.

Haldusmenetluse seaduse (edaspidi *HMS*) § 49 lg 3 kohaselt tuleb taotluse esitajale anda võimalus enne asja otsustamist ettepanekute ja vastuväidetega tutvumiseks ning nende kohta arvamuse avaldamiseks.

AKTSIASELTS KIVILUKS suhtles Viru-Nigula Vallavalitsusega tingimuste osas (KOTKAS 07.02.2025 numbriga DM-126602-15). Viru-Nigula Vallavalitsus saatis Keskkonnaametile 11.03.2024 uue Viru-Nigula Vallavalitsus 07.02.2025 korralduse nr 39 (KOTKAS 21.02.2025 numbriga DM-126602-17). Antud korraldusega tunnistati Viru-Nigula Vallavalitsuse 07.03.2024 korralduse nr 45 kehtetuks.

Keskkonnaamet tegi menetlusest teatamisel ja eelnõude avalikustamisel ettepaneku, et avalikku arutelu ei korraldata, kui menetlusosalised ei ole ettepanekute ja vastuväidet esitamise tähtajaks esitanud selle suhtes vastuväiteid (*HMS* § 50 lg 2 p 1, lg 3). Avalikku arutelu ei korraldatud kuna menetlusosalised ega avalikkus ei ole esitanud loa menetluse ajal ettepanekuid ega vastuväiteid.

Loa andja teavitas 09.09.2025 loa andmise otsuse eelnõu valmimisest ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded valmimisest ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded ja saatis menetlusosalistele ja huvitatud isikutele tutvumiseks ja arvamuse/vastuväidet esitamiseks 09.09.2025 kirja nr DM-126602-21, (*HMS* § 48 lg 1 ja 2, § 49 lg 1, *KeHJS* § 11 lg 22).

Eelnõudele ei esitatud ettepanekuid ega vastuväiteid (vt korralduse peatükist 3.5).

2.3. Keskkonnamõju hindamise vajalikkuse üle otsustamine

Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (edaspidi *KeHJS*) § 3 kohaselt hinnatakse keskkonnamõju, kui taotletakse tegevusluba või selle muutmist ning kavandatav tegevus toob eeldatavalt kaasa olulise keskkonnamõju. *KeHJS* § 11 lg 3 ja 4 kohaselt on keskkonnamõju hindamine (edaspidi *KMH*) kohustuslik *KeHJS* § 6 lg 1 tegevuste korral, *KeHJS* § 6 lg 2 nimetatud tegevuste korral tuleb kaaluda *KMH* algatamist või algatamata jätmist, lisades otsusele *KeHJS* § 6 lg 3 kohase eelhindamise tulemused. *KeHJS* § 6 lg 1 kohaselt ei kuulu ettevõtte poolt taotletav tegevus olulise keskkonnamõjuga tegevuste loetelusse. Kavandatav tegevus kuulub *KeHJS* § 6 lg 2 p 2 nimetatud tegevusvaldkonda, mille täpsustatud loetelu on kehtestatud Vabariigi Valitsuse 29.08.2005. a määruses nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhinnang, täpsustatud loetelu” (edaspidi *KMH* määrus).

KMH määruse § 1 lg 1 ja § 3 p 4 kohaselt peab otsustaja andma eelhinnangu selle kohta, kas

pealmaakaevandamine kuni 25 hektari suurusel alal on eeldatavalt olulise keskkonnamõjuga tegevus või mitte ning otsustama KMH algatamise või algatamata jätmise üle.

Keskkonnaamet saatis KeHJS § 11 lg 22 alusel 24.07.2025 kirjaga nr DM-126602-19 Suurkõrtsi II lubjakivikarjääri keskkonnaloa nr KL-508031 muutmise taotlusele koostatud keskkonnamõjude eelhindangu ja KMH algatamata jätmise otsuse eelnõu seisukoha võtmiseks Viru-Nigula vallavalitsus ja tutvumiseks AKTSIASELTS-ile KIVILUKS. Samuti edastati eelnõu menetlusest huvitatud isikutele.

Keskkonnaamet jättis keskkonnamõjude hindamise AKTSIASELTS KIVILUKS loa andmise menetluse käigus algatamata (KOTKAS 09.09.2025 numbriga DM-126602-21) ja avalikustas selle 09.09.2025 väljaandes Ametlikud Teadaanded ning teavitas sellest menetlusosalisi. Eelhindangus vaadati üle kehtival keskkonnaloa nr KL-508031 olevad kõrvaltingimused ja leiti, et need on ammendavad ebasoodsa mõju vähendamiseks. Eelhindang ei teinud ettepanekuid uute leevendusmeetmete seadmiseks. Muudeti aga vastavalt AKTSIASELTS KIVILUKS poolt Keskkonnaametile 25.07.2025 saadetud kirjale (registreeritud KOTKAS 25.07.2025 numbriga DM-126602-20) kõrvaltingimuse nr 4 ja 5 sõnastust. Sõnastuse muutmise eesmärgiks oli näidata, et keskkonnaloa kõrvaltingimustes nõutud auditid ja kokkulepped on juba tehtud (neid ei pea uuesti tegema) ning edaspidi on kohustus neid jälgida (esitatud eelnõu punkti 1.2 all).

3. KAALUTLUSED

3.1 Kaalutlused keskkonnaloa muutmisel

Korralduse otsustava osa punktiga 1.1 muudetakse keskkonnaluba nr KL-508031 vastavalt AKTSIASELTS KIVILUKS 31.05.2023 esitatud taotlusele nr L.MK/320295.

3.2 Täiendavad kaalutlused keskkonnaloa muutmisel

Taotluse lahendamisel ei ole loa andja seotud taotleja õiguslike seisukohtadega, vaid taotluse eesmärgiga - sellega, milliseks tegevuseks taotleja luba soovib. Tegevuse õiguslik kvalifitseerimine haldusmenetluses on loa andja ülesanne (Riigikohtu lahend 3-3-1-74-14, p 13).

Keskkonnaluba antakse tähtajaliselt, kuna taotletakse kaevandamisluba, mida on lubatud anda kuni 30 aastaks lubjakivi kaevandamiseks (MaaPS § 60 lg 1). Käesoleva taotluse kohaselt muudetakse olemasolevat kaevandamisluba, mis kehtib kuni 10.02.2050.

3.2.1 Maavara kaevandamine

Ettevõttel on keskkonnaluba (seaduses ka kui kaevandamisluba) maapõuest kaevandamiseks (MaaPS § 42 lg 1).

MaaPS § 1 lõike 3 kohaselt kohaldatakse kaevandamisloa andmise ja muutmise menetlusele

HMS avatud menetluse sätteid, arvestades MaaPS erisusi. MaaPS § 1 lõike 4 järgi kohaldatakse maavara kaevandamise keskkonnaloa andmise ja muutmise menetlusele KeÜS 5. peatükki, arvestades MaaPS-i erisusi.

MaaPS § 49 lõike 1 kohaselt esitab taotleja kaevandamise keskkonnaloa saamiseks loa andjale taotluse.

MaaPS § 48 kohaselt annab kaevandamise keskkonnaloa Keskkonnaamet.

MaaPS § 49 lõike 6 kohaselt saadab keskkonnaloa andja kaevandamise keskkonnaloa taotluse arvamuse saamiseks kavandatava kaevandamiskoha kohaliku omavalitsuse üksusele, kes esitab oma arvamuse kirjalikult kahe kuu jooksul taotluse saamisest arvates. Kooskõlas MaaPS § 49 lõikega 6 edastas Keskkonnaamet esitas käesolevale loale aluseks oleva Suurkõrtsi II lubjakivikarjääri keskkonnaloa nr KL-508031 muutmise taotluse 30.01.2024 kirjaga nr DM-126602-6 Viru-Nigula Vallavalitsusele arvamuse avaldamiseks. Viru-Nigula Vallavalitsus andis oma arvamuse 07.03.2024 korraldusega nr 45 (KOTKAS 12.03.2024 numbriga DM-126602-12) nõustudes tingimuslikult Suurkõrtsi II lubjakivikarjääri keskkonnaloa nr KL-508031 muutmisega. Korraldus tunnistati aga menetluse käigus kehtetuks ja Viru-Nigula Vallavalitsus saatis Keskkonnaametile 11.03.2024 uue Viru-Nigula Vallavalitsus 07.02.2025 korralduse nr 39 (KOTKAS 21.02.2025 numbriga DM-126602-17). Antud korraldusega tunnistati Viru-Nigula Vallavalitsuse 07.03.2024 korralduse nr 45 kehtetuks. Vastavalt sellele Keskkonnaamet menetles loa taotlust KOV-i sisulise arvamusega.

MaaPS § 66 lg 2 p 1 kohaselt võib muuta kaevandamisluba, kui loa omaja taotleb mäeeraldise laiendamist.

3.2.2 Vee erikasutus

Keskkonnaloal nr: KL-508031 on loaga reguleeritavaks tegevuseks peale maavara kaevandamise veel vee erikasutus, mida käesoleva korraldusega ei muudeta. Kehtima jäävad vee erikasutuse osad samadel alustel, nagu on praegu keskkonnaloal.

3.2.3 Saasteainete viimine paiksest heiteallikast välisõhku

Keskkonnaloal nr: KL-508031 on loaga reguleeritavaks tegevuseks peale maavara kaevandamise veel saasteainete viimine paiksest heiteallikast välisõhku, mida käesoleva korraldusega ei muudeta. Loal jäävad kehtima saasteainete viimine paiksest heiteallikast välisõhku samadel alustel, nagu on praegu keskkonnaloal.

3.2.4 Jäätmete käitlemine

MaaPS § 50 lg 6 kohaselt tuleb taotlusele lisada kaevandamisjäätmekava, kui kaevandamise käigus tekib kaevandamisjäätmeid, mida ladustatakse mäeeraldise teenindusmaal, mis ei ole jäätmeoidla jäätmeseaduse § 35² tähenduses. MaaPS § 50 lõike 3 kohaselt peab taotluse seletuskiri sisaldama andmeid kaevandamise käigus tekkivate kaevandamisjäätmete kohta.

Taotluse kohaselt leiab kogu kasulik materjal kasutust ning mäeeraldiselt eemaldatud katend ladustatakse mäeeraldise teenindusmaal aunades. Aunadesse ladustatud katend kasutatakse hiljem ära karjääriala korrastamisel, vastavalt karjääri korrastamisprojektile. Taotleja on teadlik, et juhul, kui tegevuse käigus selgub, et kaevandamisjäätmekava, on kohustus esitada ka kaevandamisjäätmekava. Jäätmeseaduses (JäätS) 01.04.2023 jõustunud muudatustega seondult muudeti kehtetuks JäätS § 73 lg 2 p 7, mis nägi ette keskkonnaloa omamise jäätmekavade tekitamiseks maavara kaevandamisel. Enam keskkonnaloa jäätmekavade tekitamiseks maavara kaevandamisel ei anta.

Eelnevale tuginedes ei ole muudetaval keskkonnaloal jäätmekavade eriosa enam vajalik ja jäätmekavade eriosa jäetakse keskkonnaloalt välja. Juhul kui tegevuse käigus selgub, et kaevandamisjäätmekava, on kohustus ka kaevandamisjäätmekava esitada ning taotleda keskkonnaloale juurde jäätmekavade eriosa.

3.3 Loa muutmisest keeldumise aluste hindamine

Keskkonnaametile teadaolevalt ei esine loa andmisest keeldumise aluseid (KeÜS § 52 lg 1 ja 2, MaaPS § 55). Seega loa andmisest keeldumise alus puudub.

- loa taotluse on esitanud isik, kes omab esindusõigust ja ettevõtte tegevusala. Äriregistris on märgitud ettevõtte põhitegevusalaks Killustiku tootmine (KeÜS § 52 lg 1 p 1).

- taotlejat ei ole karistatud keskkonnastatuse kuriteo eest ega väärteo eest kaks või enam korda või on taotleja karistusandmed karistusregistrist karistusregistri seaduse kohaselt kustutatud (KeÜS § 52 lg 1 p 1').

- tegevusega ei kaasne keskkonnamõju (KeÜS § 52 lg 1 p 6). Keskkonnaamet järeltas, et tegevusel puudub oluline keskkonnamõju 09.09.2025 dokumendiga nr DM-126602-21.

- tegevusega kaasnevate heidete lisandumisel ei ole keskkonna kvaliteedi piirväärtus ületatud (KeÜS § 52 lg 1 p 8, MaaPS § 55 lg 1).

- Loa andmisega ei minda vastuollu riiklike huvidega, mis on käsitletud Riigikogus 06.06.2017 vastu võetud strateegiadokumendis "Maapõuepoliitika põhialused aastani 2050" (MaaPS § 55 lg 2 p 10). Karjääri mäeeraldis asub eraomandis oleval maal, kus on varem kaevandamisega tegeletud ja ala pole veel korrastatud. Käesolev kaevandamisluba on kooskõlas juba avatud maardla maksimaalse võimaliku kasutamise eesmärgiga, tagades maavarade registris arvel oleva maavaravaru võimalikult täieliku väljamise minimaalsete kadude ja jääkidega. Samuti ei tuvastatud vastuolusid teiste valdkondade eriseadustega. Eelhinnangus, kui ka korralduses on nimetatud erinevaid aspekte, millele on vaja tähelepanu pöörata arvestades sotsiaalse keskkonna, looduskeskkonna, liigikaitse, julgeoleku ja kultuuri valdkonna seadustes väljendatud riigi huvi.

- Viru-Nigula Vallavalitsuse kehtiva 07.02.2025 korralduse nr 39 alusel ei ole esitatud täiendavaid tingimusi keskkonnaloa muutmise taotlusele.

- tehtavad tööd ei mõjuta oluliselt ebasoodsalt kaitstavat loodusobjekti (MaaPS § 55 lg 2 p 12). KMH eelhinnangu (KOTKAS 09.09.2025 nr DM-126602-21) tegevusega ei kaasne olulist keskkonnamõju.

- taotleja ei ole karistusregistrisse kantud kaevandamise ega kaevandamisjätmete käitlemise nõuete eiramise eest (karistusregistri päring seisuga 29.10.2025) (MaaPS § 55 lg 3 p 1).

3.4 Kõrvaltingimuste seadmine

Haldusorgan võib anda haldusakti kõrvaltingimusega, milleks muuhulgas on haldusakti hilisema muutmise, kehtetuks tunnistamise või kõrvaltingimuse kehtestamise võimaluse jätmine (HMS § 53 lg 1 p 4). Haldusakti kõrvaltingimuse võib määrata siis, kui haldusakti andmine tuleb otsustada halduse kaalutlusõiguse alusel (HMS § 53 lg 2 p 3). Keskkonnaluba on haldusaktiks, mille andmise või mitte andmise ning mille kehtivuse otsustab loa andja kaalutlusõiguse alusel. MaaPS § 56 lõike 1 punkti 9 kohaselt märgitakse kaevandamisloale meetmed, mis seatakse maapõue kaitse ja maavara ratsionaalse kasutamise tagamiseks ning inimese tervisele, varale ja keskkonnale kaevandamisest tuleneva keskkonnahäiringu vähendamiseks. Keskkonnaloaga reguleeritakse mäeeraldisel ja mäeeraldisel teenindusmaal läbiviidavaid tegevusi ning nähakse ette leevendusmeetmed otseselt kaevandamisest tulenevatele keskkonnamõjudele. Kõrvaltingimused ja seirevajadused sätestatakse keskkonnaloa eriosades vastavalt asjakohasusele.

3.4.1 Kinnistu kasutusõigus

Keskkonnaloa tegevuskoht asub eraomandis. Linnistutel Lääne-Viru maakonnas, Viru-Nigula vallas, Kõrkküla külas kinnistutel Kingu (tunnus 15401:002:0462), Sirtsu (tunnus 15401:002:0322), Liisa (tunnus 15401:002:0123), Uustalu (tunnus 15401:002:0292) ja Sirtsu (tunnus 15401:002:0323). Taotlejale mitte kuuluvate kinnitute (Kõrtsi, Liisa, Kingu ja Sirtsu) osas on lisatud taotluse juurde maaomanike kooskõlastused. Loa andjal on seejuures vajalik arvestada asjaoluga, et tegevuskohaks oleva kinnistu omandi- või kasutusõigus võib muutuda või lõppeda. Loa andjal on õigus tunnistada haldusakt, mis andmise ajal oli õiguspärane, isiku kahjuks edasiulatuvalt kehtetuks, kui haldusorganil oleks olnud õigus jätta haldusakt hiljem muutunud faktiliste asjaolude tõttu või hiljem muudetud õigusnormi alusel välja andmata ja avalik huvi haldusakti kehtetuks tunnistamiseks kaalub üles isiku usalduse, et haldusakt jääb kehtima (HMS § 66 lg 2 p 2). Kuivõrd loa andjal on õigus jätta luba andmata, kui puudub tegevuskohaks oleva kinnistu kasutusõigus, peab loa andja põhjendatuks jätta endale õiguse tunnistada käesoleva korraldusega antav luba nr KL-508031 kehtetuks, kui tegevuskoha kasutamise õiguslik alus lõpeb (HMS § 53 lg 1 p 4).

Ettevõtte on kohustatud teavitama loa andjat käitise tegevuskoha kasutusõiguse lõppemisest (sh ülesütlemisest) või muutmisest viivitamatult, kuid mitte hiljem kui 7 päeva jooksul pärast vastava muudatuse jõustumist või kasutusõiguse lõppemist. Kui tegevuskoha kasutusõigus lõpeb või muutub ning loa andjale ei ole esitatud uut tegevuskoha kasutusõigust tõendavat dokumenti, võib loa andja loa nr KL-508031 tunnistada kehtetuks.

3.4.2 Kohaliku omavalitsuse üksuse esitatud tingimused

Käesoleva taotluse osas kehtib Viru-Nigula Vallavalitsus 07.02.2025 korraldus nr 39 (KOTKAS 21.02.2025 numbriga DM-126602-17). Antud korraldusega tunnistati Viru-Nigula Vallavalitsuse 07.03.2024 korralduse nr 45 kehtetuks ja taotlusele ei esitatud arvamust. Vastavalt sellele menetles Keskkonnaamet loa taotlust KOV-i sisulise arvamusega.

3.4.3 KMH-s esitatud keskkonnameetmed

Keskkonnaamet on kavandatava tegevuse kohta andnud keskkonnamõjude eelhindangu ning otsustanud 09.09.2025 kirjaga nr DM-126602-21 Suurkõrtsi II lubjakivikarjääri keskkonnaloa nr KL-508031 muutmise taotlusele jätta KMH algatamata. Eelhindangus analüüsiti karjääri tööga kaasnevate keskkonnahäiringute võimalikku teket ja levimist ning intensiivsust. Samuti vaadati üle loal olevad leevendusmeetmed (kõrvaltingimused) ja leiti, et need on ammendavad ebasoodsa mõju vähendamiseks. Eelhindamise tulemusena järeldati, et kavandataval tegevusel puudub oluline keskkonnamõju.

3.4.4 Keskkonnaloale kantavad kõrvaltingimused

Suurkõrtsi maardla Suurkõrtsi II lubjakivikarjääri keskkonnaloa nr KL-508031 kõrvaltingimusi sisuliselt ei muudeta. Seejuures kõrvaltingimused nr 1-3 ja 6-18 jäävad samasse sõnastusse. Kõrvaltingimuste sõnastust muudetakse kõrvaltingimust number 4 ja 5 juures, uuendades neid käesolevale olukorrale vastavaks, lähtudes asjaolust, et kaevandustegevusega on mäeeraldisel juba alustatud ning nõutud auditid ja kokkulepped on sõlmitud. Seega enam ei nõuta auditite ja kokkulepete tegemist vaid nende jälgimist ja nendest kinnipidamist. Kõrvaltingimuste nr 4 ja 5 teemat käsitleti AKTSIASELTS KIVILUKS 25.07.2025 Keskkonnaametile saadetud kirjas (registreeritud KOTKAS 25.07.2025 numbriga DM-126602-20) ja sellele lähtuvalt Keskkonnaameti 09.09.2025 kirjaga nr DM-126602-21 kinnitatud KMH eelhindangust.

Suurkõrtsi II lubjakivikarjääri keskkonnaloa nr KL-508031 kõrvaltingimused sh ajakohastatud sõnastusega tingimused nr 4 ja 5 on alljärgnevad:

1. Kaevandamise käigus ei tohi halvendada liigvee äravoolu maaparandusehitise Kestla I maa-alalt. Mäeeraldisel teenindusmaa edelanurga korrastamisel tagada maaparandussüsteemi Kestla I (kood 1107150010010002) eesvoolu toimimine. Vee juhtimiseks maaparandussüsteemi eesvooludesse Kestla I kraavi ja Sõreda oja, taotleda Maaparandussüsteemide registri volitatud töötleja luba.
2. Ümbruskonna majapidamistele tuleb tagada püsiv, nõuetele vastav joogivesi. Kui kaevandamistegevuse tulemusena alaneb karjääri mõjupiirkonnas olevates kaevudes veetase tarbimist mittevõimaldavale tasemele, tuleb kaevandajal need asendada sügavamatest veekihtidest toituvate kaevudega.
3. Suurkõrtsi II karjääri mõjupiirkonnas (500 m raadiuses mäeeraldisel välispiirist arvestatuna)

viia läbi põhjavee kvaliteedi seire ja veetasemete mõõtmine (sh mõjupiirkonda jäävates seirekaevudes) Keskkonnaameti poolt kooskõlastatud seirekava alusel. Seirekava tuleb esitada aasta jooksul keskkonnaloa muutmise korralduse allkirjastamisest alates. Seire tulemused koos lühikokkuvõttega tuleb Keskkonnaametile esitada iga aasta lõpus, kuid mitte hiljem seire järgneva aasta 01. veebruariks. Kui seirekavaga sätestatud asjaolud muutuvad, siis tuleb sellest teavitada Keskkonnaametit ning täiendada/muuta olemasolevat seirekava.

4. Kaevanduse mõju hindamisel tuleb lähtuda enne kaevandamistegevuse algust kaevandamisalast 1 km raadiusesse jäävatele ehitistele läbi viidud ehitusauditist, mis on edastada Viru-Nigula Vallavalitsusele ja ehitiste omanikele.

5. Jälgida tuleb enne kaevandamistegevuse algust sõlmitud kirjalike kokkulepete kinnipidamist Suurkõrtsi II lubjakivikarjääri mäeeraldise teenindusmaa piirist 1 km raadiusesse jäävate kinnistute, millel asuvad ehitised, omanikega. Kokkulepetes on viiteid kinnistul asuvate ehitiste audititele, informatsiooni kaevu veetaseme ja joogivee kvaliteedi kohta, ning meetmeid, mida rakendatakse juhaks, kui kaevandamistegevuse tulemusena alaneb karjääri mõjupiirkonnas olevates kaevudes veetase tarbimist mittevõimaldavale tasemele. Kokkulepped kinnistuomanikega on edastatud ka Viru-Nigula Vallavalitsusele.

6. Lõhkematerjaliseaduse § 32 lõike 9 kohane teavitamine lõhketööde läbiviimisest tuleb läbi viia Suurkõrtsi II lubjakivikarjääri mäeeraldise teenindusmaa piirist 1 km raadiuses elavate elanike seas SMS-i või e-posti teel.

7. Mürarikkad tööd nagu lõhketööd ja kivimi purustamine on keelatud laupäeval, pühapäeval ja riiklikel pühadel ning esmaspäevast reedeni kellaaegadel 19.00 kuni 07.00.

8. Mūra kandumise leevendamiseks rajada katendi puistangutest müratõkkevallid mäeeraldise teenindusmaa lagedale alale kagu, lääne, loode ja põhja suunal või muuta neid kõrgemaks selliselt, et need täidaksid oma eesmärgi.

9. Lõhkamistöodel eralduva osakeste (PMsum) heitkoguste leviku vältimiseks tuleb lõhkamine ajastada tuulevaiksele hetkele või soodsast ilmakaarest (elamutest eemale) puhuva tuulega ajale.

10. Kooskõlastada Tallinn-Narva põhimaantee nr 1 lõhketööde ajal vajalikud liikluskorralduse muudatused ning liiklejate lõhketöödest teavitamiseks vajalikud meetmed ja nende rakendamine Transpordiametiga (registrikood 70001490).

11. Kaevandamise käigus läbiviidavad lõhketööd tuleb teostada lühima võimaliku aja jooksul ning tagada ohutus- ja keskkonnanõuete täitmine nende teostamise jooksul.

12. Kasta karjääris kaevise transportimisel ja killustiku tootmisel kasutatavaid teid. Sademetevaesel perioodil, kui ööpäeva keskmine välistemperatuur on üle +5 °C, niisutada mäeeraldisel kaevise transpordiks kasutatavaid teid pidevalt ning vältimaks kalluritel transporditava materjali tolmamist, tuleb kallurikastid katta.

13. Osakeste (PMsum) heitkoguste leviku vähendamiseks kasutada purustus-sorteerimissõlme töös kastmissüsteemi. Kui purustus-sorteerimissõlme kastmissüsteem ei ole piisav osakeste (PMsum) leviku vähendamiseks, tuleb sõlme töös arvestada tuule suunaga karjääri mõjupiirkonnas olevate lähimate majapidamiste poole.

14. Karjäärist lähtuva müra ja vibratsiooni mõju ulatuse, lubatud tasemetest kinnipidamise ja võimalike täiendavate leevendusmeetmete rakendamise vajaduse väljaselgitamiseks on kaevandamistegevuse käigus vajalikud täiendavad keskkonnauuringud. Täiendavad keskkonnauuringud on vajalikud ka juhul kui on tõendatud kaevandamistegevusest tulenev keskkonnanahäiring mäeeraldise teenindusmaa piirist 1 km raadiuses olevale majapidamisele. Uuringute teostamise aeg ja tingimused tuleb kokku leppida Keskkonnaameti ja kohaliku omavalitsuse üksusega ning vajadusel maaomanikuga.

15. Kaevetöid (sh pinnasetöid, maavara kaevandamist, kraavide või veetorude rajamist vms) ega transporti ei tohi teostata Elering AS 110 kV õhuliin L126 (Püssi-Asri) ning EstLink 2 450 kV kaabelliini kaitsevööndis. Elektripaigaldise kaitsevööndit läbiv kaevandamismassiivide vaheline transport tuleb korraldada Suurkõrtsi kinnistule selleks otstarbeks spetsiaalselt rajatud asukohas.

16. Mistahes tegevused või tööd Elering AS 110 kV õhuliin L126 (Püssi-Aseri) ning EstLink 2 450kV kaabelliini kaitsevööndis tuleb kooskõlastada Elering AS-ga (sh. taotleda elektripaigaldise kaitsevööndis töötamise luba).

17. Lõhkamistöde korraldamiseks tuleb küsida Elering AS-lt eraldi tehnilised tingimused ning lõhkamistöde projekt tuleb Elering AS-ga kooskõlastada. Lõhkamistöde teostamiste aegadest tuleb Elering AS teavitada.

18. Tallinn-Narva põhimaantee nr 1 tee kaitsevööndis kavandatavad tööprojektid ning nende muudatused tuleb täiendavalt kooskõlastada Transpordiametiga (registrikood 70001490).

3.5 Ettepanekute ja vastuväidete kaalumine

Loa eelnõule esitas vastuse KIVILUKS AS 10.10.2025 kirjaga nr 5-15 (registreeritud KOTKAS 13.10.2025 numbriga DM-126602-23), milles teavitati, et arendajal Suurkõrtsi II lubjakivikarjääri keskkonnaloa eelnõu osas tähelepanekuid ei ole.

Rohkem ettepanekud või arvamusi loa eelnõule ei esitatud.

3.6 Otsekohalduvad nõuded

Loaga kaasnevad käitajal õigusaktidest tulenevad õigused ja kohustused. Ettevõtte peab järgima LMS, AÕKS, JäätS, VeeS, MaaPS ja nende alamaktides kajastatud nõudeid ning kohustusi. Keskkonnaamet on seisukohal, et õigusaktidest tulenevaid nõudeid ei ole otstarbekas kanda loale. Olulisemad keskkonnavalased kohustused loa omajale on toodud Keskkonnaameti kodulehel rubriigis "[Loa omaja meelespea](#)".

VAIDLUSTAMINE

Otsust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades vaide haldusakti andjale haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

(allkirjastatud digitaalselt)

Siret Punnisk

juhataja

maapõuebüroo

Lisad:

1. Keskkonnaluba
2. LHK projekt
3. LHK lisa - Tehnoloogilised kaardid
4. LHK lisa - Heiteallikate asendiplaan
5. LHK lisa - Kätise asukoha kaart
6. LHK lisa - Hajumiskaart - NO₂_1h_lõhkamine
7. LHK lisa - Hajumiskaart - NO₂_1h
8. LHK lisa - Hajumiskaart - SO₂_1h
9. LHK lisa - Hajumiskaart - PM₁₀_24h
10. Mäeeraldise plaan
11. Geoloogilised läbilõiked
12. Korrastatud maa plaan

Teadmiseks: Eesti Geoloogiateenistus, Elektrilevi OÜ, Lügänu Vallavalitsus, Maa- ja Ruumiamet, Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet, Viru-Nigula vallavalitsus

Kersti Ritsberg

vanemspetsialist

maapõuebüroo